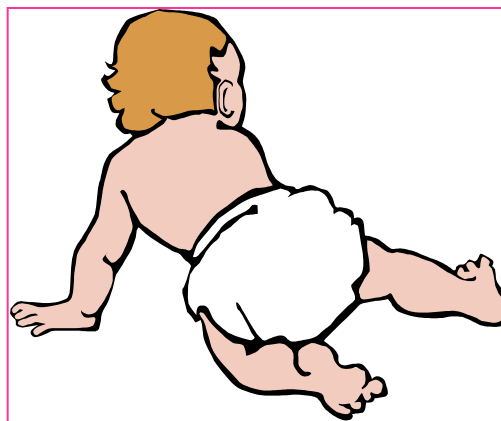

תחנות טיפת חלב ומעורבות בקידום בריאות בקהילה

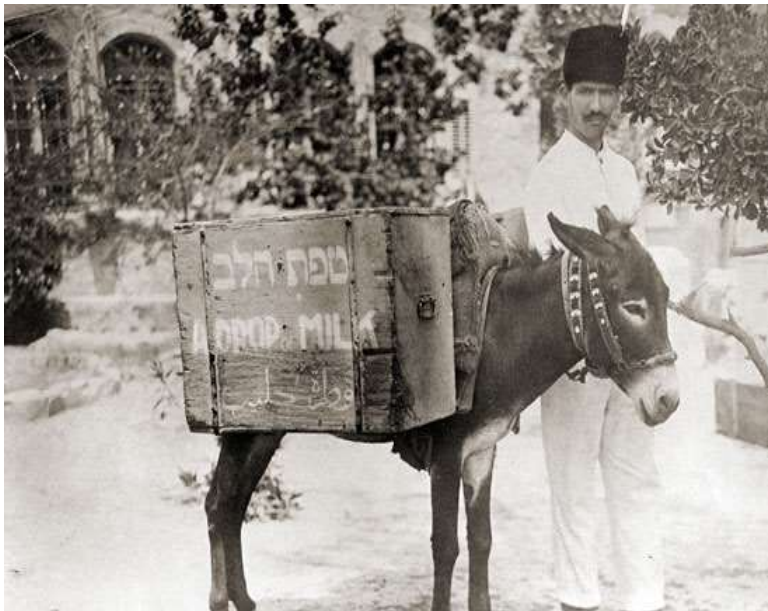
The World Health Report 2005
Make every mother and child count

ד"ר חן שטיין זמיר
לשכת הבריאות המחוזית ירושלים
משרד הבריאות

טיפת חלב – הסטוריה

- תחנות טיפת חלב בארץ - הדסה 1921 ירושלים.
- הדרכה בריאותית לנשים: היריון, לידה וטיפול בילוד.
- היגיינה ואורחות חיים
- חלוקת חלב לתינוקות.

goutte de lait
a drop of milk

1928
ירושלים

© מוגן בזכויות יוצרים

שקילת תינוקות בתחנה של טיפת חלב, ירושלים 1928
מרכז רפואי הדסה. ארכיון צילומים

בדיקות סינון לפעוטות, ירושלים
מרכז רפואי הדסה. ארכיון צילומים

טיפת חלב

- שירותי בריאות – קידום בריאות ומניעה לנשים הרות, תינוקות וילדים (גילאי לידה עד 6 שנים) ומשפחותיהם
- תחנות טיפת חלב קהילתיות בכל הארץ
- שירות למשפחות, במגוון נושאים של מעגל החיים
- מודלים לשירות
- נהלים אחידים
- צוות מקצועי
- השירות בטיפת חלב
- ניתן לכל, ללא תשלום
- אינו מותנה בהשתייכות ביטוחית או במעמד
- קרוב ככל האפשר למקום המגורים
- פרטני וקבוצתי
- התאמה למאפייני האוכלוסיות
- שאיפה לרגישות תרבותית

טיפת חלב סל השירותים

- מניעה ראשונית ושינונית
- מניעת מחלות זיהומיות באמצעות מתן חיסונים.
- גילוי מוקדם של לקויות בריאות ע"י בדיקות סינון.
- הדרכה, יעוץ והכוונה לבדיקות נוספות לפי הנדרש.
- הדרכה לאורח חיים משפר בריאות ומונע מחלות :
תזונה נכונה, הנקה, התפתחות ילדים, בריאות השן,
היגיינה, בטיחות ועוד.
- הדרכה ויעוץ להורים בנושאי משפחה וגידול ילדים.
- חינוך לבריאות וקידום בריאות

קידום בריאות בטיפת חלב

התהליך המאפשר לפרטים ולקהילות
להגיע לשליטה על בריאותם ולשפרה.

(ארגון הבריאות העולמי)

מיקוד בבריאות ולא רק במצבי חולי
העצמת המטופלים, המשפחות והקהילה
הבנה שבריאות הינה רב מימדית
הכרה שהבריאות מושפעת מגורמים חיצוניים והתייחסות לגורמים המשפיעים

עקרונות השירות המונע בטיפת חלב

□ **ממלכתיות** - באחריות המדינה - ע"י משרד הבריאות או מטעמו

□ **אוניברסליות** - שיויוני לקבוצות יעד שונות, ללא כל אפליה.

□ **איזוריות** - שירות לקהילה באיזור גיאוגרפי מוגדר.

□ **כוללניות** - טיפול בפרט ובמשפחה לאורך רצף החיים, בכל קבוצות הגיל תוך התייחסות למכלול צרכי המשפחה (יחידת הטיפול הבסיסית).

□ **קידום בריאות ומניעת מחלות** - פעילות ענפה של מתן חיסונים, בדיקות לגילוי מוקדם ומעקב אחר תוצאות, חינוך והדרכה למניעת מחלות ולפיתוח אורחות חיים מקדמות בריאות.

עקרונות השירות המונע

(המשך)

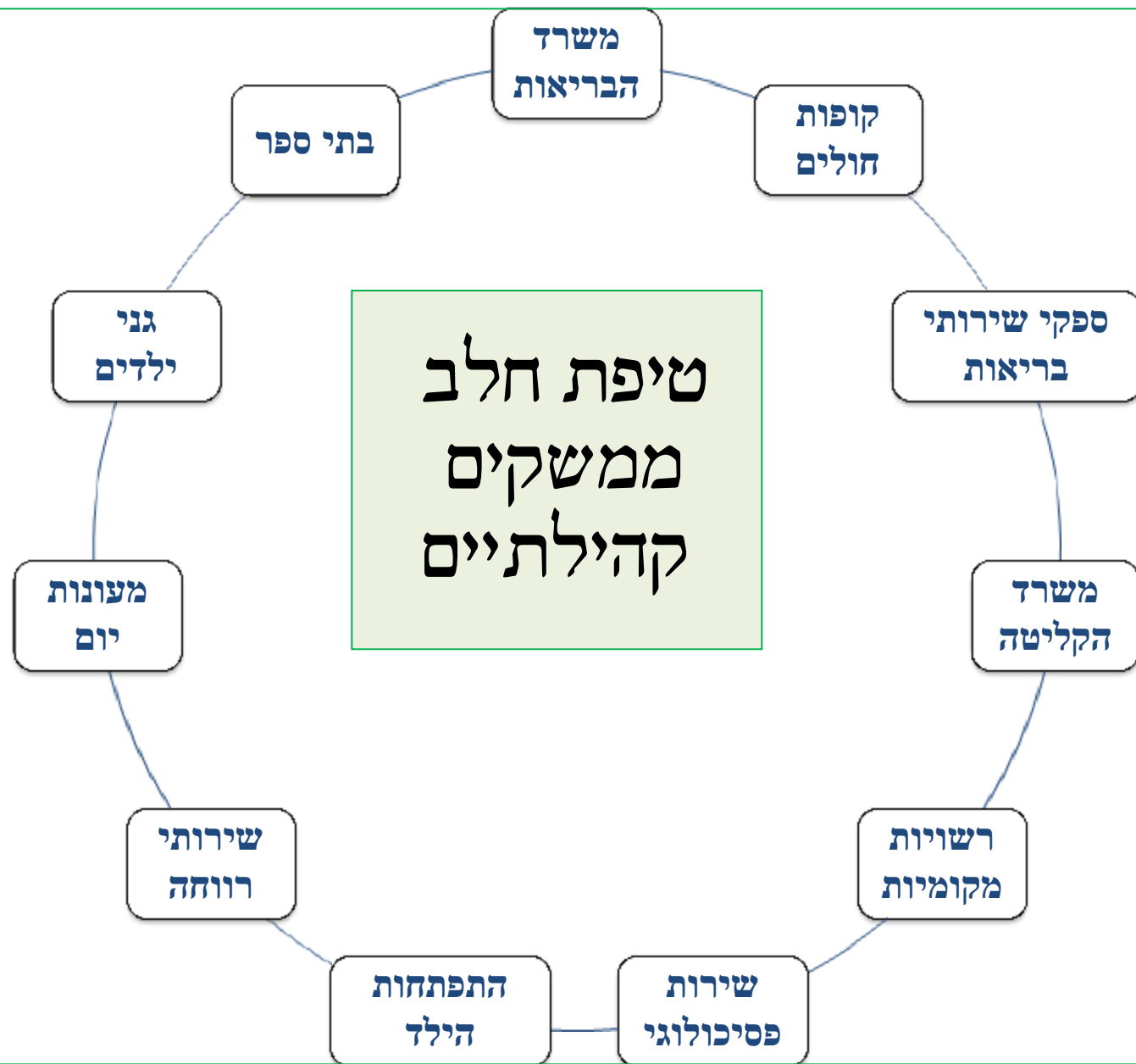
□ **מענה למצבים מיוחדים** - מצבי חירום, התפרצות מחלה, מיקוד בקבוצות סיכון - ילדים עם צרכים מיוחדים, משפחות במצוקה, עולים.

□ **יישוג** - יציאה אל אוכלוסיה ונקיטת פעילות יזומה, להגיע למשפחות שאינן צורכות את השירות וחיפוש דרכים לשילובן בתוכניות, באופן ההולם את צרכיהם.

□ **יצירת שותפויות וממשקים**

□ - עם גופים ומוסדות ציבור בקהילה - רשויות ועמותות, לשם איגום משאבים ובניית תוכניות התערבות משותפות ע"מ לצמצם פערי בריאות.

□ - עם גורמים משמעותיים בקהילה כמו מנהיגות דתית וחברתית, נציגי קבוצות וארגונים לקידום אוכלוסיות בעלות אפיונים מיוחדים.

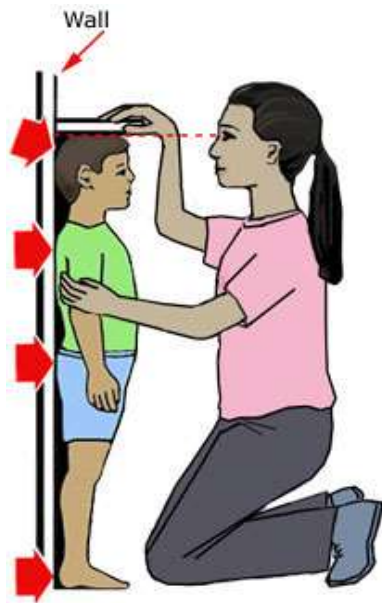
חיסונים על פי תוכנית חיסוני השיגרה

מבצעי חיסונים

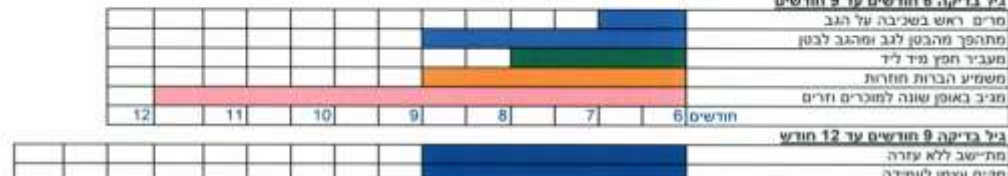

מעקב גדילה והתפתחות

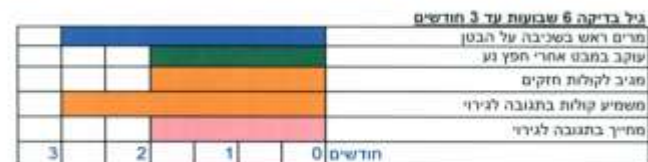

- 5x 0-1y +
- 1x 1-6y.

מקרא	
מוטוריקה גסה	■
מוטוריקה עדינה	■
שפה	■
חברה	■

תדריך נובמבר 2006 - טבלה גרסית של טווחי הנורמה עריכה: חנה דאננט חיסה

בדיקת רופא

- 2 m., 9m., 1.5 y., 2.5y., 5.5y.

בדיקת הופיזוה ע"י הרופא 1951
(ההם עולה תדעוה)

בדיקת תינוק ע"י רופא ילדים בטיפת חלב 1951 ראשון לציון
הרופא ד"ר ליאו אליעזר רוזנבליט, האחות חוה קרלן עם אם ותינוקה
מוזיאון ראשון לציון, ארכיון צילומים

1957
ירושלים

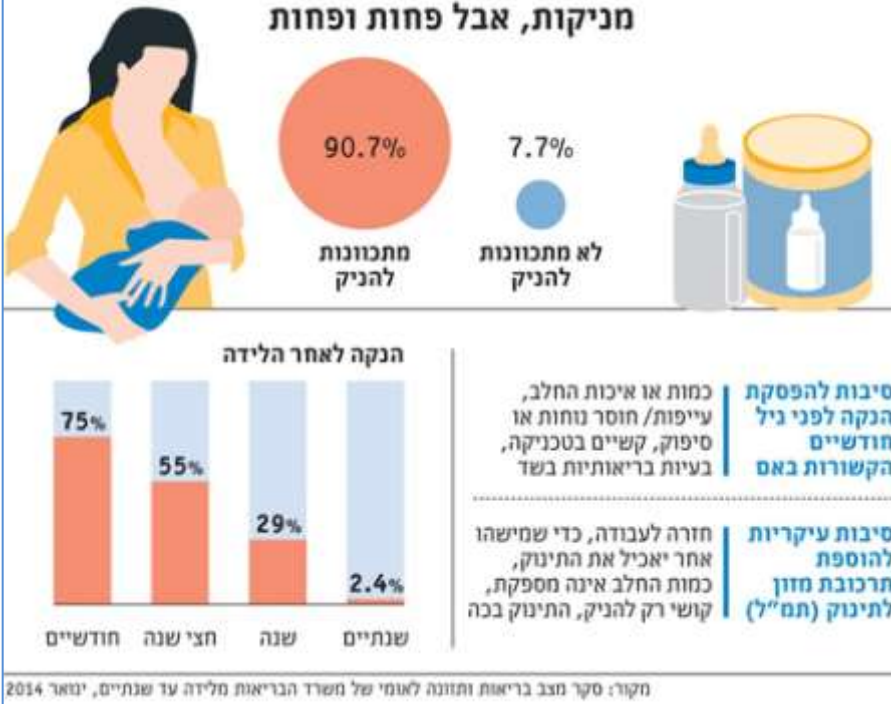

**The family and
community center
Kiryat Hayovel,
Jerusalem**

<http://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4042044,00.html>

הדרכה מכוונת

אורחות חיים
חומצה פולית
איתור דכאון

הדרכה להנקה ולתזונה

פעילויות בקהילה

- ביקורי בית
- ביקורים במעונות וגנים
- אבחון קהילתי
- הנחית קבוצות הורים
- קבוצות מקצועיות
- אירועים אפידמיולוגיים וטיפול בקהילה
- קמפיינים בתחומי הבריאות
- פעולות יישוג לילדים ומשפחות בסיכון
- הדרכת הורים בנושאים מוגדרים כגון בטיחות הבית לילדים
- קורסים בעזרה ראשונה
- השתתפות בוועדות ופורומים ברשויות ובקהילה
- איתור הזנחה והתעמרות

טיפ טיפת בטיחות

העבירו את הפצילות המשפחה כוח

**נשיאת סלים
מהמרכול, סידורם
במטבח, הרמת סל
הכביסה ועבודה
ביתית עם ממתחי
גומי תורמות
לבריאותך: פעילות
כוח מפחיתה סיכון
לחלות במחלות לב
וכלי דם, סוכרת, איבוד מסת עצם
ותורמת לשמירה על משקל גוף תקין**

בצעו בבית פעילות כוח מובנית ומתוכננת (אימון)
מכשירים: משקלות, ממתח גומי, קופסאות שימורים,
שקיות אורז/קטניות

- מספר אימונים בשבוע: 2-3
- מספר תרגילים באימון: 8-10
- מספר מקבצים בכל תרגיל: 1-3
- מספר חזרות בכל מקבץ: 8-15
- קצב ביצוע החזרות: איטי - בינוני

**שאלו את הצוות
על הסדנה הקרובה**

**אתחיל איפה חלב
מקדמות אורח חיים בריא**

העבירו את השימורים בהקטניות

**קטניות מכילות חלבון באיכות גבוהה, הרבה סיבים תזונתיים,
כמות שומן קטנה והנן פרווה.**

השרו קטניות פעמיים לפני בישול להפחתת כמות הגזים.

**הכינו כמות גדולה והקפאו עד 4 חודשים - איכות החלבון
מצוינת גם אחרי הקפאה.**

שלבו קטניות מבושלות בסלטים ותבשילים.

**בקשו חוברת
מתכונים מהאחות**

**אתחיל איפה חלב
מקדמות אורח חיים בריא**

J Ambul Care Manage. 2015 Apr-Jun;38(2):164-77.

Public Health Nurses Promoting Healthy Lifestyles (PHeeL-PHiNe)

Polak R, Constantini NW, Verbov G, Edelstein N, Hasson R, Lahmi M, Cohen R, Maoz S, Daoud N, Bentov N, Aharony HS, Stein-Zamir C.

- החלטת ממשלה : רווחה, חינוך, בריאות, קליטה וביטחון פנים.
- **צמצום מצבי סיכון - ילדים ובני נוער**
- 7 תחומים: קיום פיזי בריאות והתפתחות, השתייכות למשפחה, למידה ורכישת מיומנויות, רווחה ובריאות רגשית, השתייכות והשתתפות חברתית, הגנה מפני אחרים והגנה מפני התנהגויות מסכנות שלהם עצמם.
- 2015 ישובים, אגדי ישובים ושכונות $180 = N$
- תשתית מידע ישובית
- התחלה טובה - לגיל הרך
- יחידות התפתחותיות

פתיחת טיפת חלב בית חנינה ירושלים ספטמבר 2015

*For achievement worthy of
international recognition,
this WHO 50th anniversary
commemorative certificate for
a national community-based
women and / or children's
health project that promotes
health for all values of
equity, solidarity, participation,
intersectoral approaches
and partnership is awarded to:*

Mother and child health clinics

[Signature]